

РОБЪРТ ШЕКЛИ ДВОЙНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

Превод от английски: Рени Димитрова, Росен Димитров, 1996

chitanka.info

Евърет Бартолд неслучайно си направи застраховка „живот“. Първо, той чете доста по въпроса, като обърна особено внимание на клаузите за прекратяване на договора — съзнателна лъжа, измама във времето и плащането. Той провери подробно доколко строго застрахователните компании разследват случая, преди да изплатят застрахователния иск. И придоби сериозни познания по въпроса за двойното обезщетение, което силно го интересуваше.

Когато предварителната работа бе завършена, той потърси застрахователна компания, която би удовлетворила изискванията му, Накрая избра „Интертемпорална застрахователна корпорация“ с главно управление в Хартфорд, настоящо време. „Интертемпорална“ имаше клонове в Ню Йорк, 1959 година, в Рим, 1530 и Константинопол, 1126 година. Те предлагаха пълна застраховка във времето. А това беше важно за плановете на Бартолд.

Преди да подаде молба за полицата си, Бартолд сподели плана със съпругата си. Мейвис Бартолд бе стройна, красива и неспокойна жена, с предпазлив характер.

— Няма да се получи — каза тя веднага.

— Сигурно е — настоя твърдо Бартолд.

— Ще те затворят завинаги.

— Няма начин — увери я Бартолд. — Не може да не се получи...

Ако ти помогнеш.

— Това ще ме направи съучастничка — каза жена му. — Не, скъпи.

— Миличка, спомням си, че бе изявила желание за палто от истински марсиански скарт. Уверен съм, че такива има само няколко.

Очите на госпожа Бартолд блеснаха. Съпругът ѝ с лукава точност бе намерил слабото ѝ място.

— Освен това си мислех — безгрижно продължи Бартолд, — че би могла да изпиташ известно удоволствие от един нов хиперскоростен „Даймлер“, подмяна на целия си гардероб от „Лети Дет“, гердан от полиран румстън, вила на венерианската Ривиера и...

— Достатъчно, скъпи! — Госпожа Бартолд погледна с обич инициативния си съпруг. Тя отдавна подозираше, че под незначителната му външност тупти смело сърце. Бартолд беше нисък, оплешивяващ мъж с обикновени черти, а очите му изглеждаха нежни

зад дебелите стъкла на очилата с рогови рамки. Но душата му навярно би се чувствала напълно добре в някое едро, пиратско тяло.

— Значи ти си сигурен, че ще успееш? — попита го тя.

— Напълно, ако ти направиш онова, което ти кажа, и въздържаш таланта си за преувеличаване на реакциите.

— Да, скъпи — отговори госпожа Бартолд, а мисълта ѝ се бе съсредоточила върху блясъка на румстъна и приятния допир до кожата от скарт.

Бартолд извърши последните си приготовления. Той посети един малък магазин, където рекламираха разни неща и продаваха други. Остави няколко хиляди долара и си тръгна с малко кафяво куфарче, като го стискаше здраво под мишница. Нямаше да бъде възможно парите да се проследят. Той ги бе спестявал от няколко години в дребни банкноти. А съдържанието на куфарчето бе също толкова тайно.

Той остави куфарчето в касетка на обществения гардероб, пое си дълбоко дъх и се представи в канцелариите на „Интертемпорална застрахователна корпорация“.

Лекарите го преглеждаха и въртяха половин ден. Той попълни всички формуляри и накрая бе отведен в кабинета на господин Грайнс, районния управител.

Грайнс бе едър, приветлив мъж. Той бързо прочете молбата на Бартолд, като си кимаше.

— Добре, добре — каза той. — Като че ли всичко е наред. С изключение на едно.

— Какво е то? — попита Бартолд, а сърцето му изведнъж се разтуптя.

— Въпросът за допълнителните вреди. Няма ли да ви интересува застраховка против пожар и грабеж? Дългове? Катастрофи и увреждане на здравето? Ние застраховаме всичко — от раняване с мускет до такива обикновени, но досадни неща като настинка.

— Разбирам — каза Бартолд и пулсът му възвърна нормалния си ритъм. — Не, благодаря. За момента се интересувам само от застраховката за живот. Работата ми изисква да пътувам във времето. И бих искал да осигуря по подходящ начин съпругата си.

— Разбира се, господине — каза Грайнс — В такъв случай всичко е наред. Разбирате ли условията, които се изискват за получаването на тази полица?

— Мисля, че да — отвърна Бартолд, който от месеци изучаваше стандартните форми на застраховка на „Интертемпорална“.

— Полицата важи за живота на застрахования — продължи господин Грайнс. — И продължителността на живота се измерва само в субективно физиологично време. Полицата ви защитава на разстояние от 1000 години в двете посоки от настоящето. Но не и по-нататък. Рисковете са доста високи.

— Не бих и сънувал да се отдалечавам повече — каза Бартолд.

— И освен това полицата съдържа клауза за двойно обезщетение. Разбирате ли функциите и условията ѝ?

— Така мисля — отговори Бартолд, който знаеше тази клауза наизуст.

— Тогава всичко е наред. Подпишете тук и тук. Благодаря ви, господине.

— Аз ви благодаря — каза Бартолд. И той наистина беше благодарен.

Бартолд се върна в службата си. Той беше ръководител по продажбите на производственото предприятие „Алпро“ (играчки за всички времена). Обяви намерението си да тръгне веднага в командировка в миналото.

— Нашите продажби във времето просто не са това, което би трябвало да бъдат — каза той. — Отивам в миналото лично, за да се занимая с продажбите.

— Прекрасно! — възкликна господин Карлайсъл, президентът на „Алпро“ — Отдавна се надявах, че ще го направиш, Евърет.

— Знаем, господин Карлайсъл. Но взех решението съвсем наскоро. Реших да отида и да разбера как вървят нещата. Подготвих всичко и съм готов да тръгна.

Господин Карлайсъл го потупа по рамото.

— Ти си най-добрият търговец, който някога е имала „Алпро“, Евърет. Много се радвам, че си решил да тръгнеш.

— Аз също, господин Карлайсъл.

— Дай им да се разберат! И между другото... — Господин Карлайъл се усмихна леко. — Имам един адрес в Канзас сити през 1895 година, от който може би ще се заинтересуваш. Сега вече няма такива. И в Сан Франциско през 1840. Да знаеш, че...

— Не, благодаря ви, господине — каза Бартолд.

— Само работата, а, Евърет?

— Да — отвърна Бартолд с виртуозна усмивка. — Само работата.

Сега вече всичко беше наред. Бартолд се върна вкъщи, за да си събере багажа и да даде последни инструкции на жена си.

— Не забравяй — каза ѝ той, — когато настъпи моментът, прави се на изненадана, но недей да симулираш нервна криза. Бъди смутена, но не се прави на луда.

— *Знам* — каза тя. — Да не ме мислиш за глупачка?

— Не, скъпа. Просто знам, че ти си склонна да се вживяваш. Не бива да не показваш чувства, но и не бива да преиграваш.

— Миличък — обади се госпожа Бартолд тихо.

— Да?

— Не мислиш ли, че бих могла да си купя едно малко скъпоценно румстънче сега? Само едно. Да ми прави компания, докато...

— Не! Да не искаш да провалиш цялата работа? По дяволите, Мейвис...

— Добре. Само попитах. Късмет, скъпи.

— Благодаря, мила. — Те се целунаха. И Бартолд тръгна.

Той получи кафявото си куфарче от обществения гардероб. После взе хелитакси до главната изложбена зала на „Темпоръл Мотърс“. След сериозно премисляне си купи първокласен безграничен флипер и плати за него в брой.

— Никога няма да съжалявате за покупката, господине — каза продавачът, докато сваляше табелката с цената от блестящата машина. — Това нещичко е най-мощното! С двоен ротор. Пълен контрол във всяка година. С флипера никога не можете да попаднете в безвремие.

— Чудесно — съгласи се Бартолд и внимателно постави кафявото си куфарче в багажника. — Благодаря. Ще се кача и...

— Правилно, господине. Часовникът за времето е поставен на нула и ще запише скоковете ви. Тук е списъкът за времевите зони,

забранени за достъп от правителството. На контролното табло има друг списък. Той включва зоните на войни и големи нещастия във времето, както и парадоксалните точки. За навлизане в забранена зона се плаща глоба. Всяко такова влизане ще бъде показано от часовника.

— Всичко това го знам.

Бартолд изведнъж стана нервен. Продавачът можеше и да се усъмни, разбира се. Но какво толкова има да му говори за нарушенията на закона?

— Длъжен съм да ви запозная с правилника — весело продължи продавачът. — А сега, господине, трябва да ви кажа, че има ограничение от хиляда години за скоковете във времето. Не се разрешава на никого да го нарушава, освен ако не е писмено упълномощен от Държавния департамент.

— Много правилна предпазна мярка — отговори му Бартолд. — И застрахователната ми компания ме предупреди за същото.

— Тогава се пазете, господине. Приятно пътуване! Ще видите, че флиперът ви е идеално превозно средство за работа и удоволствие. Ако пътят ви минава през скалистите области на Мексико през 1932 година или през влажните тропици на Канада от 2308, вашият флипер ще ви преведе безпрепятствено.

Бартолд се усмихна вдървено, ръкува се с продавача и се качи във флипера. Затвори вратата, затегна предпазния колан и включи двигателя. После се приведе напред и със стиснати зъби нагласи времето за скока си. Накрая натисна бутона за стартиране.

Заобиколи го сивкаво безвреме. Бартолд за миг изпадна в пълна паника. Той успя да я потисне и изпита тръпката на яростно удоволствие.

Най-после бе на път към богатството!

Непрогледната сивота обграждаше флипера като лека и безкрайна мъгла. Бартолд мислеше как годините отминават безформени, безкрайни в един сив свят, една сива вселена...

Но сега не беше време за философски мисли. Бартолд отключи малкото кафяво куфарче и извади купчина напечатани листове. Това бяха документите, събрани за него от една разузнавателна агенция във времето. Те съдържаха пълната история на семейството на Бартолд, чак до първооснователя му.

Бе изучавал дълго време тази история. Неговият план се нуждаеше от един Бартолд. Но не *кой да е* Бартолд. Трябваше му мъж на 38 години, неженен, откъснат от семейството, без близки приятели и който не се занимава с важна работа. Ако е възможно, безработен.

Трябваше му един Бартолд, който, ако изведнъж изчезне, няма да бъде търсен от никого.

Съобразявайки се с тези условия, Бартолд бе отхвърлил хиляди Бартолдовци от списъка си. Повечето мъже се бяха оженили, преди да навършат 38 години. Някои не бяха доживели до тази възраст. Други, останали ергени до 38-годишната си възраст, имаха добри приятели и здрави връзки със семейството. Някои, които нямаха приятели и семейство, пък бяха хора, чието изчезване можеше, да бъде разследвано...

След доста дълго проучване бяха останали само няколко. Тях той щеше да провери с надеждата да открие поне един, който да отговаря на всичките му изисквания...

Ако такъв човек изобщо съществува, помисли си той, но бързо отхвърли съмнението.

След известно време сивотата се разпръсна. Той погледна навън и видя, че се намира върху павирана улица. Един странен автомобил с високи калници премина покрай него, каран от мъж с цилиндър.

Намираще се в Ню Йорк, 1912 година.

Първият в списъка му беше Джак Бартолд, познат сред приятелите си като Дебелия Джак, журналист с остър поглед и неуморими крака. Джак бе напуснал жена си и трите си деца в Шайен през 1902 година и нямаше намерение да се връща при тях. За целта на Бартолд този мъж бе достатъчно приемлив. Все едно, че беше ерген. Били Джак бе служил известно време при генерал Пършинг, а после се беше върнал към работата си. Бе се местил от редакция на редакция, без да се задържа достатъчно дълго на едно място. Сега, на 38 години, той работеше някъде в Ню Йорк.

Бартолд започна да го търси из издателствата в Ню Йорк. Намери го в единайсетото, на Уотър стрийт.

— Джак Бартолд ли търсите? — попита един стар печатар. — Разбира се, отзад е. Хей Джак! Един приятел те търси.

Пулсът на Бартолд се ускори. Откъм тъмната част на помещението към него се насочи един мъж. Той се приближи и присви очи.

— Аз съм Джак Бартолд — каза той. — Какво искаш?

Бартолд погледна роднината си и тъжно поклати глава. Този Бартолд явно нямаше да свърши работа.

— Нищо — каза той. — Нищичко. — После се обърна и си излезе.

Дебелия Джак, висок само метър и шейсет, но с тегло над сто килограма, поклати глава.

— И за какво беше цялата работа? — попита той.

Старият печатар повдигна рамене.

Евърет Бартолд се върна във флипера си и включи уредите. Жалко, каза си той, един дебелак няма да свърши работа.

Следващата му спирка бе Мемфис, 1869 година. Облечен в подходящ костюм, Бартолд влезе в хотел „Дикси Бел“ и попита на рецепцията за Бен Бартолдър.

— Ами... — промърмори белокосият старец и погледна към ключовете. — Ключът му е тук, значи него го няма. Можете да го намерите в кръчмата на ъгъла с останалите пияници.

Бартолд се направи, че не е чул обидата, и се запъти към кръчмата.

Беше ранна вечер, но газените лампи вече бяха запалени. Някой дрънкаше на банджо и пред дългия махагонов бар беше претъпкано с хора.

— Къде мога да намеря Бен Бартолдър? — попита Бартолд бармана.

— Ей там — каза барманът. — С другите янки пияндета.

Бартолд отиде до дългата маса в ъгъла на кръчмата. Край нея седяха ярко облечени мъже и цветнокожи жени. Мъжете явно бяха търговци от Севера, гръмогласни, със самочувствие и нахални. Жените бяха южнячки. Но Бартолд реши, че това си е тяхна работа.

Щом стигна до масата, той забеляза своя човек. Не можеше да не познае Бен Бартолдър.

Той беше истинско копие на Евърет Бартолд.

И точно тази прилика търсеше Бартолд.

— Господин Бартолдър — каза той. — Може ли да поговоря с вас насаме?

— Че защо не? — отговори Бен Бартолдър.

Бартолд го поведе към една свободна маса. Родственикът му седна насреща и го загледа внимателно.

— Господине — каза Бен, — между нас има невероятна прилика.

— Точно така е — съгласи се Бартолд. — И тя е част от причината, която ме доведе тук.

— А останалата част?

— Сега ще ви я кажа. Искате ли нещо за пиене?

Бартолд поръча, забелязвайки, че Бен държи дясната си ръка скрита в скута. Чудеше се дали не стиска някой пистолет. Северняците трябваше да внимават в тази епоха на реконструктивизъм.

След като им сервираха питиетата, Бартолд заговори:

— Ще започна направо. Интересувате ли се от получаването на доста голямо богатство?

— Че кой не би се интересувал?

— Даже и ако това включва дълго и пълно с неизвестности пътуване?

— Дошъл съм тук чак от Чикаго — каза Бен. — И ще отида и по-надалече.

— А ако става дума за нарушаване на някои закони?

— Ще установите, че Бен Бартолдър е готов на всичко, господине, щом има някаква полза. Но кой сте вие и какво е предложението ви?

— Не тук — каза Бартолд. — Има ли място, където да сме сигурни, че не ни подслушват?

— В хотелската ми стая.

— Тогава да тръгваме.

Двамата мъже се изправиха. Бартолд погледна към дясната ръка на Бен и зяпна.

Бенджамин Бартолдър нямаше дясна ръка.

— Загубих я при Виксбърг — обясни Бен, когато видя шокирания поглед на Бартолд. — Няма значение. Мога да размажа всеки само с една ръка!

— Сигурно — набързо се съгласи Бартолд. — Възхищавам се на духа ви, господине. Почакайте тук за момент. Аз... Аз ей сега ще се върна.

Бартолд изскочи през летящите врати на кръчмата и се хвърли направо във флипера си. Жалко, помисли той, когато включваше уредите. Бенджамин Бартолдър щеше да бъде идеален.

Но един сакат не се вписваше в плана му.

Следващият скок беше към Прусия, 1676 година. Научил немски по хипнотичен път и облечен в съответстващите на епохата дрехи, той тръгна по пустите улици на Кьонигсберг в търсене на Ханс Бьорталер.

Беше по обед, но улиците бяха странно, невероятно пусти. Накрая Бартолд срещна един монах.

— Бьорталер ли? — зачуди се монахът. — О, говорите за стария Ото, шивача! Той сега живее в Равенсбург, добри ми господине.

— Това трябва да е баща му — каза Бартолд. — Аз търся Ханс Бьорталер, сина.

— Ханс... Разбира се! — Монахът закима бързо и погледна странно Бартолд. — Сигурен ли сте, че търсите точно него?

— Напълно — каза Бартолд. — Бихте ли ми показали как да го намеря?

— Можете да го намерите пред катедралата — отговори монахът. — Елате, аз отивам нататък.

Бартолд последва монаха, чудейки се дали информацията му може да е грешна. Бьорталер, когото търсеше, не беше монах. Той беше войник, участвал в битки по цяла Европа. Такъв тип хора никога не биха се мотали около някоя катедрала. Освен ако Бьорталер не е станал изведнъж религиозен, помисли си Бартолд.

Той се молеше горещо да не е така. Щеше да провали всичко.

— Пристигнахме, господине — каза монахът и спря пред една величествена сграда. — Ето го Ханс Бьорталер.

Бартолд погледна. Видя един мъж, седнал на стъпалата пред катедралата, облечен в дрипи. Пред него бе поставена безформена стара шапка, а в нея имаше няколко медни монети и кора хляб.

— Просяк — изръмжа недоволно Бартолд. И все пак...

Той се вгледа внимателно и забеляза безсмисленото изражение в очите на просяка, отпуснатата челюст и изкривените устни.

— Много жалко — каза монахът. — Ханс Бьорталер бе ранен в главата по време на битката против шведите при Фербелин и така и не се оправя. Много жалко.

Бартолд кимна и огледа празния катедрален площад и пустите улици.

— Къде са хората? — попита той.

— Ами, вие сигурно знаете, господине! Всички напуснаха Кьонигсберг. С изключение на мен и него. Заради чумата!

Бартолд потръпна, обърна се и хукна през пустите улици към флипера си, антибиотиците и която и да е друга година.

С натезало сърце и предчувствие за надвиснал провал Бартолд тръгна отново през годините към Лондон, 1595 година. В малка кръчма близо до големия хартфордски кръстопът той попита за някой си Томас Бартъл.

— Че защо го търсиш Бартъл? — попита кръчмарят на толкова варварски английски, че Бартолд едва го разбра.

— Имам една работа с него — каза Бартолд на научения чрез хипноза старинен английски.

— Така ли? — Кръчмарят изгледа от глава до пети красивите дрехи на Бартолд. — Наистина ли?

Кръчмата бе в ниско, шумно помещение, осветено само от две свещи. Клиентите, които вече се бяха събрали около Бартолд, изглеждаха като най-долна паплач. Те го заобиколиха, стиснали мръсните си чаши, и Бартолд забеляза между дрипите им блясъка на наточен метал.

— Копой, а?

— Какво, по дяволите, търси този копой тук?

— Може да е луд.

— Сигурно, щом е дошъл сам.

— И иска *от нас* да му предадем Том Бартъл!

— Да му дадем нещо, а приятели!

— Аха, хайде!

Кръчмарят гледаше ухилен, докато яростната тълпа се нахвърляше върху Бартолд. Бутнаха го встрани от мръсния прозорец и го притиснаха до стената. Чак тогава Бартолд разбра в каква опасност е изпаднал сред тази тълпа от престъпници.

— Не съм копой! — извика той.

— Глупости! — Тълпата го притискаше и една тежка чаша се пръсна в дъбовата стена до главата му.

С внезапно просветление Бартолд свали шапката с пера от главата си.

— Я ме погледнете!

Те спряха, зяпнали към него.

— Истински Том Бартъл! — възкликна един.

— Но Том никога не е казвал, че има брат — заяви друг.

— Ние сме близнаци — заговори бързо Бартолд. — Разделили са ни още при раждането. Аз съм отгледан в Нормандия, Аквитания и Корнуол. Едва миналия месец открих, че имам брат близък. И дойдох да се запознаем.

За Англия от XVI век това беше напълно възможна история, пък и приликата не можеше да се отрече. Заведоха Бартолд до една маса и веднага сложиха пред него чаша с бира.

— Късно си дошъл, приятел — каза един стар едноок просяк. — Добре работеше братчето ти и беше много умен джамбазин...

Бартолд разпозна старата дума за крадец на коне.

— ... Обаче го хванаха в Ейлсбъри и го изпитваха с куки и ледена вода. Осъдиха го. Нямахме късмет.

— Каква е присъдата му? — попита Бартолд.

— Строга — отговори един висок крадец. — Ще го обесят днес на площада!

Бартолд остана като замръзнал за момент.

— А брат ми наистина ли прилича на мен? — попита той.

— Като две плюнки! — възкликна кръчмарят. — Невероятно е, човече, чак да не повярваш. Същото лице, същата фигура, всичко е същото!

Останалите закимаха в съгласие. И Бартолд, толкова близо до успеха, реши да рискува всичко. Том Бартъл му *трябваше*!

— Слушайте ме сега, приятели — каза той. — Вие не обичате копоите, нито лондонските закони, нали? Е, аз съм богат човек във

Франция! Много богат. Искате ли да дойдете с мен и да живеете като барони? Ей, не се бойте. Знам, че искате. Добре, можем да го направим, момчета. Но трябва да вземем и брат ми.

— Как? — попита високият. — Та те го бесят днес!

— Вие не сте ли мъже? — попита Бартолд. — Не сте ли въоръжени? Ще се откажете ли от богатството и лекия живот?

Всички завикаха в един глас.

— Знаех си, че ще се съгласите — каза Бартолд. — Можете да го направите. Трябва само да следвате съветите ми.

На площада се бе събрала малка тълпа, защото обесването не беше много интересно. Все пак предлагаше някакво развлечение и хората се развикаха радостно, когато дърпаната от един кон затворническа кола затропа по камъните на улицата и спря пред бесилката.

— Ето го Том — прошепна високият, застанал в края на тълпата. — Виждаш ли го?

— Мисля, че да — отговори Бартолд. — Хайде да тръгваме.

Той и петнайсетте мъже си проправиха път през тълпата, обградила бесилката. Палачът вече се бе изкачил на платформата и гледаше тълпата през процепите на качулката си. А после провери здравината на въжето. Двама войници поведоха Том Бартъл по стъпалата, поставиха го под бесилото и посегнаха за въжето.

— Готов ли си? — попита кръчмарят Бартолд. — Хей! Готов ли си?

Бартолд гледаше с отворена уста към мъжа на платформата. Родовата прилика беше пълна. Том Бартъл изглеждаше точно като него... С изключение на едно нещо.

Бузите на Бартъл бяха надупчени от дълбоките белези на едра шарка.

— Сега е моментът да нападнем — каза кръчмарят. — Готов ли сте, сър? Сър? Хей!

Той се извърна и видя голямата шапка с пера да се отдалечава по уличката.

Тръгна да я гони, но спря внезапно. Откъм бесилката се чу изсъскване, прекъснат вик и тъп звук. Когато се обърна отново,

шапката с пера бе изчезнала.

Евърет Бартолд се върна във флипера си, дълбоко натъжен. Един обезобразен човек не можеше да послужи за изпълнението на плана му.

Бартолд се замисли сериозно. Нещата се развиваха зле. Всъщност много зле. Бе търсил из времето, из цял средновековен Лондон и не бе намерил нито един Бартолд, когото би могъл да използва. Вече се намираще на ръба на границата от хиляда години.

Не можеше да иде по-нататък...

Законно не можеше.

Но дали е законно или не, беше въпрос на доказване. Той не можеше... *Не искаше* да се върне сега...

Трябва да имаше някой подходящ Бартолд някъде във времето!

Той отключи кафявото куфарче и измъкна от него един малък, но тежък уред. Беше платил няколко хиляди долара за него в настоящето. Сега то струваше много повече за него. Бартолд внимателно настрои уреда и го включи към часовника на флипера.

Сега беше свободен да иде където си иска. Чак до първородителите си, ако трябва. Часовникът нямаше да регистрира пътуването.

Той нагласи показанията. Изведнъж се почувства много самотен. Беше ужасен риск да премине границата от хиляда години. За миг Бартолд помисли да зареже цялата тази несигурна работа и да се върне в убежището на своя дом, съпруга и служба.

Но се стегна и натисна бутона за старт.

Намери се в Англия, 662 година в близост до укрепения древен замък на Девата. Скри флипера в един храст и се появи, облечен в проста дреха от грубо ленено платно. Тръгна по пътя към замъка на Девата, който се виждаше на хълма в далечината.

Покрай него минаха група войници, които дърпаха някаква кола. Бартолд забеляза в нея жълтия блясък на балтийски кехлибар, глинени съдове с червена глазура от Галия и даже някакъв италиански свещник. Явно плячка от някой завзет град, помисли си Бартолд. Искаше да попита войниците, но те го изгледаха сърдито и той се отдръпна. Беше доволен, че не го хванаха да го разпитват.

После отмина двама мъже, съблечени до кръста, които пееха на латински. Онзи, който вървеше отзад, удряше, жестоко предния с камшик по гърба. После си смениха местата, без да прекъсват песента.

— Извинете, господа...

Но те даже и не погледнаха към него.

Бартолд продължи да върви, като бършеше потта от челото си. След малко видя един доста изцапан мъж, който държеше копие върху едното си рамо и меч върху другото.

— Сър — заговори Бартолд, — дали не знаете как бих могъл да намеря един свой родственик, който е дошъл тук от Айона? Името му е Конър Лох мак Байртър.

— Мога — заяви мъжът.

— Къде е? — попита Бартолд.

— Стои пред теб. — Мъжът веднага отстъпи, измъкна меча от ножницата и пусна копието върху тревата.

Бартолд възхитено се загледа в Байртър. Под дългата му коса видя точно копие на себе си.

Най-после бе открил своя човек!

Но той се държеше доста неприятелски. Напредваше бавно и държеше меча си, готов да замахне.

— Изчезни, демоне! — извика Байртър. — Иначе ще те нарежа на парчета.

— Аз не съм демон! — развика се Бартолд. — Аз съм твой роднина!

— Лъжеш — заяви твърдо Байртър. — Аз наистина съм скиталец и отдавна не съм се прибирал у дома, но още мога да си спомня всеки член от семейството си. Ти не си от тях. Така че трябва да си демон, който е взел лицето ми, за да ме омагьоса.

— Чакай — замоли се Бартолд, когато ръката на Байртър се напрегна за удар. — Някога мислил ли си за бъдещето?

— Бъдещето ли?

— Да, бъдещето! След векове!

— Чувал съм за това странно време, макар че си живея ден за ден — каза Байртър и бавно отпусна меча. — Веднъж в Айона дойде един странник. Когато беше трезвен, казваше, че е корнуелец, а когато се напиеше, твърдеше, че е фотограф и снима *живота*. Обикаляше,

щракаше с една кутийка и си говореше сам. Като му дадохме да пие, той ни разказваше за времената, които ще дойдат след днешните.

— Точно оттам съм аз — каза Бартолд. — Аз съм ти далечен роднина в бъдещето. И съм дошъл, за да ти предложа огромно богатство!

Байртър прибра меча си.

— Това е много мило от твоя страна, родственико — каза той възпитано.

— Но естествено това ще изисква голяма помощ от твоя страна.

— Така си и знаех — въздъхна Байртър. — Добре, нека чуем предложението ти, родственико.

— Ела с мен — каза Бартолд и го поведе към флипера си.

В кафявото куфарче бяха всички подготвени материали. Той приспа Байртър с ръчна хипноза, тъй като ирландецът показваше признаци на изнервеност. После, след като прикачи електродите към челото на Байртър, той му предаде по хипнотичен път кратък курс по световна история, курс по съвременен английски и го обучи на съвременно поведение. Това отне почти два дни. Междувременно Бартолд използва машината за бързо присаждане, която бе купил, за да прехвърли пръстовите си отпечатъци на Байртър. Сега те имаха еднакви отпечатъци. След няколко месеца поради нормалното излющване на клетките те щяха да изчезнат и да открият оригиналните, но това не беше важно. Те и не трябваше да останат за постоянно.

После, като използва предварително подготвения списък, Бартолд добави някои белези, които липсваха на Байртър и премахна други, които не трябваше да има. Електролизата се погрижи за факта, че Бартолд бе започнал да оплешивява, а родственикът му не.

Когато приключи, Бартолд вкара ревитализатор във вените на Байртър и зачака.

Малко след това Байртър изстена, почеса натъпканата си с нови знания глава и каза на модерен английски:

— Ох, човече! С какво ме упои?

— Не се притеснявай за това — отговори Бартолд. — Давай да се захващаме за работа.

Той набързо обясни плана си да станат богати на гърба на „Интертемпорална застрахователна корпорация“.

— А те наистина ли ще платят? — попита Байртър.

— Ако не успеят да докажат измама, ще платят.

— И ще платят *толкова* много?

— Да. Предварително съм проверил. Обезщетението за удвояване на личността е фантастично високо.

— Това още не мога да го разбера. Какво означава удвояване на личността?

— Случва се, когато човек, който пътува в миналото, има нещастieto да мине през огледален поток в темпоралната структура — каза му Бартолд. — Това е много рядка случайност. Но когато възникне, тя е катастрофална. Някой човек е отишъл в миналото, значи. Но се връщат двама, напълно идентични.

— Охо! — възхити се Байртър. — Значи *това* било двойното обезщетение!

— Точно така. Двама души, неразличими един от друг, се връщат от миналото. Всеки се чувства истински и се смята за единствения, който може да притежава собствеността, работата, съпругата и така нататък. Помежду им не може да има съжителство. Единият трябва да загуби всички права, да изостави настоящето си, дома, съпругата и службата си и да отиде да живее в миналото. Другият остава в своето време, но живее в постоянен страх, съжаление и вина.

Бартолд млъкна, за да си поеме дъх.

— Така че при тези обстоятелства двойното обезщетение представлява на първо място известно спокойствие — продължи той. — По такъв начин двете страни биват компенсирани за останалите неприятности.

— Хммм — замислено произнесе Байртър. — Често ли се е случвало такова удвояване?

— Не повече от десетина пъти през историята на пътуванията във времето. Има предпазни мерки, като например да не се приближаваш до парадоксалните точки, да спазваш бариерата от хиляда години.

— Ти си пропътувал повече от хиляда години — отбеляза Байртър.

— Поех този риск и спечелих.

— Интересно. В това нещо с двойно обезщетение има бая пари. Защо други не са се опитали?

Бартолд се усмихна тъжно.

— Не е толкова лесно. Някой път ще ти кажа защо. Но сега, на работа. Съгласен ли си да го направим?

— С тези пари бих могъл да стана барон — заговори мечтателно Байртър. — Може би даже крал на Ирландия! Съгласен!

— Чудесно. Подпиши това.

— Какво е то? — попита Байртър и се смръщи към документа, който Бартолд бе поставил пред него.

— В него просто се казва, че след получаването на съответната компенсация от „Интертемпорална“ ти веднага ще отидеш в миналото, което сам избереш, и ще останеш там, без да предявяваш повече никакви претенции към настоящето. Подпиши го като Евърет Бартолд. Аз ще попълня датата после.

— Но подписът... — започна да възразява Байртър, но млъкна и се ухили. — Чрез хипнозата аз знам всичко за обучението чрез хипноза и за възможностите си, включително и факта, че ти няма защо да ми отговаряш на въпросите. Защото щом ги задам, аз вече знам и отговорите. Огледалният поток също ми е ясен, между другото. Затова ти ме хипнотизира да стана левак. И естествено присадените ми пръстови отпечатъци са точно обратни. Като че ли гледани в огледало.

— Правилно — каза Бартолд. — Други въпроси?

— Засега нямам. Даже няма нужда да сравнявам подписите. Знам, че ще бъдат идентични, освен... — Той пак млъкна и се ядоса. — Ама това е страхотен номер! Аз ще пиша отзад напред!

Бартолд се усмихна.

— Естествено. Как иначе би могъл да ми бъдеш огледален образ? А пък ако решиш, че ти харесва моето време и се опиташ да изпратиш мен в миналото, помни за предпазните мерки, които съм взел предварително. Те са напълно достатъчни, за да те изпратят на планетоида затвор за цял живот.

Той подаде документа на Байртър.

— Не си пропуснал нищо, нали? — каза Байртър, докато подписваше.

— Опитвам се да предвидя всичко. Защото отиваме в моя дом и моето време все пак и аз имам намерение да си ги запазя. Хайде.

Трябва ти едно подстригване и общо излъскване.

Двамата се насочиха към флипера.

Мейвис Бартолд нямаше защо да се бои, че ще преиграе. Когато двамата Евърет Бартолд застанаха пред входната врата в еднакви костюми, с еднакво изражение на притеснение и когато и двамата казаха: „Хммм, Мейвис, ще трябва да ти обясня“, просто ѝ дойде много. И това, че знаеше предварително, не ѝ помогна. Тя изпищя, размаха ръце и припадна.

После, след като двамата съпрузи я свестиха, тя успя да се посъземе.

— Направи го, Евърет! — възкликна тя. — Евърет??

— Това съм аз — каза Бартолд. — Запознай се с моя роднина, Конър Лох мак Байртър.

— Това е невероятно! — извика госпожа Бартолд.

— Значи си приличаме? — попита съпругът ѝ.

— Напълно. Просто напълно!

— Отсега нататък ще мислиш за двама ни като за Евърет Бартолд — каза Бартолд. — Следователите от застрахователната компания ще те наблюдават. Не забравяй, че всеки от нас двамата би могъл да бъде съпругът ти. Или и двамата. Ще се отнасяш с двама ни по един и същ начин.

— Както кажеш, скъпи — отговори унило Мейвис.

— С изключение, разбира се, що се отнася до... тоест с изключение на областта от... от... По дяволите, Мейвис, наистина ли не можеш да различиш кой от двама ни съм аз?

— Разбира се, че мога, скъпи — каза Мейвис. — Една съпруга винаги познава мъжа си. — И тя погледна съпруга си по особен начин, на който той с удоволствие отвърна.

— Радвам се да чуя това — каза Бартолд. — А сега трябва да се свържа със застрахователната компания. — И той забърза към другата стая.

— Значи си роднина на мъжа ми — каза Мейвис на Байртър. — Колко си приличате!

— Но аз всъщност доста се различавам от него — увери я Байртър.

— Наистина ли? Изглеждаш също като него! Чудя се дали има някаква разлика.

— Мога да докажа.

— Как?

— Като ти изпея една песен от древна Ирландия — каза Байртър и веднага запя с чудесен тенор.

Не точно това очакваше Мейвис. Но човек, който толкова много прилича на съпруга ѝ, трябва да си е малко недосетлив за някои неща...

А откъм другата стая се чуваше как Бартолд говори.

— Здравейте, търся „Интертемпорална застрахователна корпорация“. Господин Грайнс, ако обичате. Господин Грайнс? Обажда се Евърет Бартолд. Мисля, че ми се случи нещо особено неприятно...

В канцелариите на „Интертемпорална застрахователна корпорация“ цареше вцепенение от ужас, притеснение, объркване и телефонна буря, когато двамата Евърет Бартолд влязоха с идентични притеснени усмивки.

— За пръв път ни се случва от петнайсет години насам — каза господин Грайнс — О, Боже! Разбира се, вие ще трябва да бъдете прегледани основно...

— Разбира се — каза Бартолд.

— Разбира се — каза Бартолд.

Лекарите ги въртяха и оглеждаха от всички страни. Намериха разлики, които описаха внимателно с дълги латински наименования. Но всички различия бяха в рамките на нормалното отклонение за темпорални двойници и нищо не можеше да промени действителността. Така че те бяха предадени на психиатрите на фирмата.

Двамата мъже отговориха на всички въпроси с внимателно забавяне. Байртър сдържаше силно волята и нервите си. Използвайки хипнотичните си познания относно Бартолд, той отговаряше на въпросите бавно, но сигурно, точно както правеше и Бартолд.

Инженерите на „Интертемпорална“ прегледаха часовника на флипера. Те го разглобиха и сглобиха отново. Провериха показанията, нагласени на настоящето, 1912, 1869, 1676 и 1595 година. Откриха, че

662 година също е била набрана. Неправилно. Но часовникът показваше, че това показание не е било активирано. Бартолд обясни, че е натиснал погрешно клавишите, но решил, че е по-добре да не ги пипа повече, за да не повреди нещо.

Това беше съмнително, но не и незаконно.

Инженерите установиха, че е използвана доста от мощността. Но часовникът показваше спиране само в 1595 година. Те изпратиха часовника за допълнителни проверки в лабораторията.

После инженерите прегледаха вътрешността на флипера сантиметър по сантиметър, но не намериха нищо особено. Бартолд се бе погрижил да изхвърли кафявото куфарче и съдържанието му в Ламанша, преди да напусне 662 година.

Господин Грайнс предложи споразумение, което двамата Бартолд отхвърлиха. Предложи още две, които те също отказаха. И накрая той се предаде.

Последното съвещание се проведе, в кабинета на Грайнс. Двамата Бартолд седяха от двете страни на бюрото му и изглеждаха доста отегчени от цялата работа. Грайнс приличаше на човек, чийто подреден и предвидим свят изведнъж се е обърнал с краката нагоре.

— Просто не мога да си го обясня — каза той. — В годините, през които сте пътували вие, господа, вероятността от процеп във времето е едно на милион.

— Предполагам, че ние сме това едно на милион — каза Бартолд и Байртър кимна.

— Но някак си е странно... Е, станалото, станало. Вие, господа, решихте ли въпроса за съвместното си съществуване?

Бартолд връчи на Грайнс документа, който Байртър бе подписал през 662 година.

— Той ще напусне веднага, щом получи компенсацията си.

— Това удовлетворява ли ви, господине? — попита Грайнс Байртър.

— Разбира се — отговори той. — И без това не ми харесва тук.

— Моля?

— Искам да кажа, че винаги ми се е искало да се махна от настоящето — каза Байртър. — Нали разбирате, човек винаги си има едно тайно, неосъществимо желание да живее на някое по-спокойно място, сред природата, сред прости хора...

— Ясно — със съмнение промърмори Грайнс. — И вие ли чувствате същото? — попита той Бартолд.

— Разбира се — отвърна Бартолд. — Аз имам същите тайни мечти като него. Но един от нас трябва да остане... Това е нещо като задължение... И аз се съгласих да остана.

— Ясно — каза Грайнс. Но тонът му показваше, че нищичко не му е ясно. — Ха! Ето. Чековете ви са приготвени, господа. Чисто механична процедура. Могат да бъдат осребрени утре сутринта, ако естествено дотогава не ни бъдат представени доказателства за някакъв пропуск или измама.

Атмосферата в кабинета изведнъж стана ледена. Двамата Бартолд казаха довиждане на господин Грайнс и бързо си тръгнаха.

Пътуваха мълчаливо в асансьора надолу. Когато излязоха от сградата, Байртър заговори:

— Съжалявам, че се изпуснах и казах, че не ми харесва тук.

— *Млък!*

— К'во?

Бартолд дръпна Байртър за ръката и го вмъкна в едно хелитакси с автоматичен пилот, като внимаваше да не се качи на първото, което попадне пред тях.

Той набра координатите на Уестчестър, после погледна назад, за да види дали не ги следят. Когато се увери, че никой не ги следва, той провери вътрешността на таксито за някоя камера или записващо устройство. Накрая се обърна към Байртър.

— Ах ти, проклет глупак! Оная приказка можеше да ни струва цяло състояние!

— Направих каквото можех — виновно се оправда Байртър. — Сега пък какво има? О, мислиш, че са се усъмнили.

— Точно така! Грайнс със сигурност е наредил да ни следят. Ако успеят да открият нещо, само нещичко, което да оспори искането ни, това може да означава планетоида затвор.

— Значи трябва да внимаваме — мрачно произнесе Байртър.

— Радвам се, че го разбра най-после — отвърна Бартолд.

Те вечеряха мълчаливо в един ресторант в Уестчестър и пийнаха. Това малко им възвърна настроението. Чувстваха се почти щастливи, когато се върнаха в дома на Бартолд и изпратиха хелитаксита обратно в града.

— Тази вечер ще поиграем на карти — каза Бартолд. — И ще си говорим, ще пием кафе. Ще се държим така, като че ли и двамата сме Бартолд. Утре сутринта аз ще отида да осребря чековете ни.

— Добре — съгласи се Байртър. — Ще се радвам да си ида после. Не мисля, че бих могъл да издържа на този живот сред стомана и бетон. Ирландия, човече! Крал на Ирландия! Ето какво ще стана!

— Сега не говори за това — Бартолд отвори вратата и те влязоха.

— Добър вечер, скъпи — каза Мейвис, като гледаше в една точка точно между двамата.

— Беше казала, че ме познаваш — тъжно произнесе Бартолд.

— Разбира се, мили — каза Мейвис и се обърна към него с блестяща усмивка. — Просто не исках да обидя горкия господин Байртър.

— Благодаря ти, любезна дамо — каза Байртър. — Може би после ще ти изпея още някоя древна ирландска балада.

— Сигурна съм, че ще ми бъде приятно — отвърна тя. — Един човек те търси, скъпи. Ще се обади по-късно. Миличък, гледах рекламите за палтата от скарт. Полярният марсиански скарт е малко по-скъп от равнинния, но...

— Мъж ли се обади? — попита Бартолд. — Кой?

— Не каза. И освен това пада по-красиво и блести така, че...

— Мейвис! Какво искаше този човек?

— Каза нещо за двойното обезщетение — отговори тя. — Но всичко вече е уредено, нали?

— Не е уредено, докато не взема парите от чека — каза й Бартолд. — А сега ми повтори какво точно каза.

— Ами каза ми, че се обажда за така наречения ти иск към „Интертемпорална застрахователна корпорация“...

— Така наречения? Така ли каза?

— Точно. Така наречения иск към „Интертемпорална застрахователна корпорация“. Каза, че трябвало да говори с теб веднага, преди утре сутринта.

Лицето на Бартолд посивя.

— Каза ли, че ще се обади пак?

— Каза, че щял да дойде лично.

— Какво има? — попита Байртър. — Какво означава това? Ясно. Следовател от застрахователното!

— Точно така — каза Бартолд. — Трябва да е открил нещо.

— Но какво?

— Откъде да знам? Остави ме да помисля!

В този момент звънецът на входната врата звънна. Тримата от семейство Бартолд се спогледаха мрачно.

Звънецът се обади отново.

— Отвори, Бартолд! — извика някой. — Не се опитвай да ме заблудиш!

— Не можем ли да го убием? — попита Байртър.

— Много е сложно — каза Бартолд след кратко размисляне. — Хайде! Излизаме през задния вход!

— Но защо?

— Там е паркиран флиперът. Отиваме в миналото! Не разбираш ли? Ако той имаше доказателство, щеше вече да го е дал на застрахователите. Значи само се съмнява. Може би си мисли, че ще успее да ни обърка с въпроси. Ако се държим по-надалеч от него до сутринта, ще бъдем в безопасност!

— Ами аз? — разтревожи се Мейвис.

— Баламосвай го — каза Бартолд и дръпна Байртър към задния вход и флипера.

Звънецът не спираше да дрънчи, когато Бартолд затръшна вратата на флипера и включи таблото.

После се сети, че инженерите на „Интертемпорална“ не са му върнали часовника.

Беше загубен. Загубен! Без часовника не можеше да откара флипера никъде. За миг изпадна в пълна паника. После се стегна и се опита да размисли спокойно.

Контролните клавиши още бяха включени за настоящето, 1912, 1869, 1676, 1595 и 662 година. Затова, даже и без часовника, той можеше да задейства всяка от тези дати ръчно. Пътуването без часовник беше в нарушение на федералните закони, но да вървят по дяволите.

Той бързо избра 1912 година и включи таблото. Чу, че жена му пици. Из къщата отекваха тежки стъпки.

— Спри! Спри се! — викаше някакъв мъж.

Но в този миг Бартолд бе заобиколен от гъстата и безкрайна сивота и флиперът се втурна през годините.

Бартолд паркира флипера на „Бауъри“. Дватамата с Байртър влязоха в кръчмата, поръчаха си по една бира и седнаха да похапнат.

— Проклет, досаден следовател — промърмори Бартолд. — Е, сега му се измъкнахме. Ще трябва да платя солена глоба, задето съм пътувал във флипер без часовник. Но ще мога да си го позволя.

— За мен всичко се развива твърде бързо — каза Байртър, като отпи голяма глътка бира. После поклати глава. — Тъкмо щях да те попитам как отиването в миналото ще ни помогне да си получим чековете на сутринта в твоето настояще. Но разбрах, че вече знам отговора.

— Разбира се. Отчита се само времето на престоя. Ако можем да останем скрити в миналото около дванайсет часа, ще пристигнем в настоящето дванайсет часа, след като сме го напуснали. Това е направено, за да не стават разни катастрофи като например да се върнеш в момента на тръгването или дори по-рано. Нормални предпазни мерки при пътуване.

Байртър дъвчеше сандвича си.

— Обучението чрез хипноза не беше много пълно по отношение на пътуването във времето. Къде сме сега?

— В Ню Йорк, 1912 година. Много интересна епоха.

— Аз просто искам да си ида у дома. Какви са тези едри мъже в синя униформа?

— Полицаи — каза Бартолд. — Май търсят някого.

Двама мустакати полицаи влязоха в кръчмата, следвани от един много дебел мъж в изцапани с печатарско мастило дрехи.

— Ето ги! — извика Дебелия Джак Бартолд. — Арестувайте ги тези близнаци!

— Какво означава това? — попита Евърет Бартолд.

— Тази таратайка откъде е? — попита един от полицаите.

— Да, господине, но...

— Значи съвпада. Човекът подаде оплакване против вас. Каза че сте имали нова, блестяща таратайка. Дава и добра награда за залавянето ви.

— Той дойде право при мен — каза Дебелия Джак. — Аз му рекох, че с *удоволствие* ще помогна... Макар че не го видях много

добре, но този мръсен, обиден, гаден...

— Господа — замоли се Бартолд. — Ние не сме направили нищо!

— Тогава няма от какво да се боите. А сега тръгвайте тихичко с нас.

Бартолд се промъкна бързо покрай полицаите, друсна един юмрук право в лицето на Дебелия Джак и изхвърча на улицата. Байртър, който бе намислил същото, настъпи здраво по крака единия полицай, удари яко другия в стомаха, блъсна Дебелия Джак от пътя си и последва Бартолд по петите.

Те се хвърлиха във флипера и Бартолд натисна 1869 година.

Скриха флипера колкото можеха по-добре в страничната уличка и отидоха в близкия парк. Там разкопчаха ризите си и се излегнаха на тревата под топлото слънце на Мемфис.

— Този следовател трябва да има изпреварване във времето — каза Бартолд. — Затова успява да пристигне преди нас.

— Но как узнава къде отиваме? — попита Байртър.

— Спирките ни са записани в документите на компанията. Той знае, че нямаме часовник, така че единствените места, до които можем да стигнем, са тези.

— Значи и тук не сме в безопасност — каза Байртър изморено. — Но още не ни е хванал. Само няколко часа и ще сме в безопасност! В настоящето ще се съмне и ще можем да осребрим чека.

— Така ли, господа? — попита един мъжки глас.

Бартолд погледна и видя Бен Бартолдър, застанал пред тях с малък пистолет в здравата си лява ръка.

— Значи и на теб е обещал награда! — възкликна Бартолд.

— Разбира се. При това, нека да кажа, предложението му беше доста съблазнително. Но то не ме интересува.

— Така ли?

— Да. Интересува ме само едно. Искам да знам *кой от вас двамата говори с мен снощи в кръчмата.*

Бартолд и Байртър се спогледаха. После се обърнаха към Бен Бартолдър.

— Него искам — каза той. — Никой не може да обижда Бен Бартолдър. Дори и с една ръка, аз не съм по-лош от другите! Искам този човек. Другият може да си ходи.

Бартолд и Байртър станаха едновременно. Бартолдър отстъпи, за да са на мушката му и двамата.

— Кой от вас двамата, господа? Търпението ми не е безкрайно.

Той застана пред тях, като леко се поклащаше и изглеждаше твърде решен да действа. Бартолд прецени, че пистолетът е доста далеч, за да се опитва да го избие от ръката на Бен. Пък и спусъкът сигурно работи безотказно.

— Говорете! — остро изрече Бартолдър. — Кой от двама ви?

Бартолд отчаяно се мъчеше да разбере защо Бен Бартолдър не стреля. Защо просто не убие и двамата.

После се досети и веднага разбра как трябва да постъпи.

— Евърет?

— Да, Евърет? — отвърна Байртър.

— Сега ще се обърнем и ще се върнем във флипера.

— Ама пистолетът...

— Той няма да стреля. Тръгваш ли?

— Тръгвам — процеди през стиснати зъби Байртър.

Те направиха кръгом като войници и започнаха бавно да се отдалечават.

— Спрете! — извика Бен Бартолдър. — Спрете или ще застрелям и двама ви!

— Не, няма да го направиш! — извика му през рамо Бартолд. Вече бяха на улицата и се приближаваха към мястото, където бяха скрили флипера.

— Няма ли? Мислиш, че не смея?

— Не — отвърна Бартолд, като се приближи до флипера. — Ти не си такъв тип, че да застреляш невинен човек. А един от нас е невинен!

Байртър бавно отвори вратата на флипера.

— Не ми пука! — изкрещя Бартолдър. — Кой? Признай си, нещастен страхливецо! Кой от двамата? Ще се бием честно. Говори или ще ви застрелям и двамата на място!

— А какво ще кажат момчетата? — тихо попита Бартолд. — Ще кажат, че едноръкият си е изпуснал нервите и е убил двама невъоръжени непознати!

Бен Бартолдър свали пистолета.

— Бързо, влизай — прошепна Бартолд.

Те се вмъкнаха вътре и тръшнаха вратата. Бартолдър хвърли пистолета.

— Добре, господине — каза той. — Ти дойде два пъти тук, ще дойдеш и трети. Аз ще те чакам. Следващия път ще ми паднеш.

Той се обърна и се отдалечи.

Трябваше да се измъкнат от Мемфис. Но къде биха могли да идат? Бартолд не искаше да се озове в Кьонигсберг през 1676 година, при черната смърт. Лондон от 1595 година бе пълен с престъпните приятели на Том Бартъл, всеки от които с радост би прерязал гърлото на Бартолд заради предателството му.

— Тръгваме обратно — каза Байртър. — Към замъка на Девата.

— Ами ако дойде и там?

— Няма. Преминаването на граница от хиляда години е противозаконно. А кой човек на застрахователна компания би нарушил закона?

— Кой знае — замислено произнесе Бартолд. — Дано да си прав. Заслужава си да опитаме.

И активира флипера отново.

Тази нощ спаха на открито, на една миля от замъка на Девата. Останаха до флипера си и го пазиха поред. Накрая слънцето изгря — топло и жълто — над зелените ливади.

— Не дойде — каза Байртър.

— Какво? — стреснато се събуди Бартолд.

— Свърши, човече! В безопасност сме. Стана ли вече сутрин в настоящето ти?

— Сутрин е — отговори Бартолд и разтърка очи.

— Тогава ние спечелихме и аз ще стана крал на Ирландия!

— Да, спечелихме — каза Бартолд. — Най-последна победа! По дяволите!

— Какво има?

— Онзи следовател! Гледай там!

Байртър заоглежда поляните и замърмори:

— Нищо не виждам. Сигурен ли си...

Бартолд го удари по тила с един камък. Беше го взел в ръка през нощта и го бе скрил, докато му дойде времето.

Той се наведе и опипа пулса на Байртър. Ирландецът беше жив, но щеше да остане в безсъзнание няколко часа. Когато дойдеше на себе си, щеше да бъде сам и без кралство.

Лошо, помисли си Бартолд. Но при тези обстоятелства щеше да бъде твърде рисковано да вземе Байртър обратно. Много по-лесно щеше да му бъде да иде сам до „Интертемпорална“ и да прибере чека за Евърет Бартолд. После да се върне след половин час и да вземе другия чек на името на Евърет Бартолд.

Пък и каква печалба ще има!

Той се вмъкна във флипера и погледна за последен път към изпадналия в безсъзнание свой роднина. Колко жалко, помисли си той, че никога няма да стане крал на Ирландия.

Но какво да се прави. Може би ако бе станало, цялата история би се променила.

Той включи уредите и се насочи право към настоящето.

Появи се в задния двор на къщата си. Бързо изкачи стъпалата и почука на вратата.

— Кой е? — попита Мейвис.

— Аз! — извика Бартолд. — Всичко е наред, Мейвис. Всичко стана като по вода!

— Кой? — Мейвис отвори вратата, погледна го и изпищя.

— Успокой се — каза Бартолд. — Знам, че беше напрегнато, но вече всичко свърши. Ще отида за чека и после ние с теб ще...

Той млъкна. Зад Мейвис се беше появил някакъв мъж. Той беше нисък, оплешивяващ, с обикновено лице и меки очи зад дебелите стъкла на очилата с рогови рамки.

Това беше той самият.

— О, не! — изпъшка Бартолд.

— О, да — отговори двойникът. — Човек не може да преминава бариерата от хиляда години без последствия, Евърет. Понякога в законите наистина *има* смисъл. Аз съм твоят двойник във времето.

Бартолд погледна Бартолд и каза:

— Мен ме гони...

— Аз — отвърна спокойно двойникът. — Разбира се, маскиран, тъй като ти имаш доста врагове в миналото. Глупак такъв. Защо бягаше?

— Мислех, че си следовател. А ти защо ме гонеше?

— По една-единствена причина.

— И каква е тя?

— Можехме да станем толкова богати, колкото не си и сънувал — каза му двойникът. — Ако не се чувстваше толкова виновен и изплашен! Ние тримата — ти, Байртър и аз — щяхме да идем в „Интертемпорална“ и да пуснем иск за *тройно обезщетение*!

— Тройно! — задъха се Бартолд — Никога не съм се сетил за такова нещо.

— Сумата щеше да бъде главозамайваща. Щеше да бъде безкрайно по-голяма от тази за двойното обезщетение. Ти ме разочарова.

— Е — каза Бартолд. — Станалото, станало. Поне можем да си вземем парите за двойното и после да решим...

— Аз прибрах сумите и от двата чека и подписах формуляра за освобождаване от теб. Защото нали знаеш, че теб те нямаше.

— В такъв случай си искам моя дял.

— Не ставай смешен — каза му двойникът.

— Но той си е мой! Ще ида в „Интертемпорална“ и ще им кажа...

— Няма да те слушат. Аз ти отнех всички права. Не можеш даже да останеш в настоящето, Евърет.

— Не ми погаждай този номер! — замоли се Бартолд.

— Защо не? Я какво направи ти с Байртър.

— Проклет да си! Не си *ти* тоя, дето ще ме съди! — развика се Бартолд. — *Та ти си аз!*

— Кой друг би могъл да свидетелства освен ти? — попита го двойникът.

Бартолд не можеше да преглътне това. Той се обърна към Мейвис.

— Скъпа, ти винаги си ми казвала, че познаваш съпруга си. Сега не ме ли позна?

Мейвис отстъпи в къщата. Когато се обърна, Бартолд забеляза блясъка на румстъна около врата ѝ и не попита нищо повече.

Бартолд и Бартолд стояха лице в лице. Двойникът вдигна ръка. Един полицейски хеликоптер се спусна и кацна на поляната. От него слязоха трима полицаи.

— Точно от това се страхувах, господа — каза двойникът. — Моят двойник, както знаете, тази сутрин си взе сумата. Той се отказа от правата си и замина в миналото. Боях се, че ще се върне и ще поиска още.

— Повече няма да ви безпокои, господине — каза един от полицаите. След това се обърна към Бартолд. — Ей, ти! Връщай се във флипера и се махай от настоящето. Другия път като те видим, ще стреляме!

Бартолд разбра, че е загубил.

— С удоволствие ще си отида, господа — каза той много тъжно. — Но флиперът ми се нуждае от ремонт. Няма часовник.

— Трябваше да помислиш за това, преди да подписваш отказа — отговори полицаят. — Хайде, тръгвай!

— Моля те! — запелтечи Бартолд.

— Не — отговори Бартолд.

Никаква милост. И Бартолд разбра, че ако беше на мястото на двойника си, той щеше да каже същото.

Качи се във флипера и затвори вратата. Гледаше безсмислено годините, от които можеше да избира, ако това изобщо беше избор.

Ню Йорк през 1912 година с подлудяващите спомени от собственото му време и Дебелия Джак Бартолд? Или Мемфис от 1869 година с Бен Бартолдър, който очаква третото му появяване? Или Кьонигсберг, 1676 с ухиленото отнесено лице на Ханс Бьорталер за компания и с черната смърт? Или Лондон от 1595 година с главорезите на Том Бартъл, които претърсват улиците, за да му отмъстят? Или замъкът на Девата през 662 година с разярения Конър Лох мак Байртър, който го чака, за да си върне боя?

Всъщност наистина нямаше никакво значение. Този път, помисли той, нека мястото да ме избере.

Затвори очи и без да гледа, натисна бутона.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.